

REDACȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 cor.
pe 1/4 an 5 cor.
pe o lună 2 cor.

Nr. de Dumitrecă pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscrisurile se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERȚIUNILE:
pe un an 12 franci
pe 6 luni 8 franci
pe 3 luni 5 franci
pe o lună 2 franci

Adreșele abonațiilor, cărțile și facturile
trebuie să se adreseze în Arad.
Telefon pentru oraș și comitate
Scrisori nerăscuțite nu se primesc.

Plecați-vă neamuri!

Serbările dela Putna au făcut să se umple de mândrie și de entuziasm toate inimile românești; căci podoaba neamului nostru, măritul Voevod, Ștefan cel Bun, Mare și Sfânt, înălțându-se din mormânt după patru sute de ani, primit-a ingenunchierea unui neam întreg și închinarea celor mai alese frunți încoronate.

Pe sfântul mormânt așezatu-s'a coroana dată din mâinile Celui încoronat cu coroana de oțel, turnată din tunurile dușmane. Și rugăciuni s'au înălțat din milioane de pepturi românești, pentru sălășluirea virtuții străbune în piepturile noastre: miș de orașe, sate și cătune văzute-au icoana trecutului legendar defilând înaintea lor, pentru a prinde încredere și vigoare, spre a-și îndeplini misiunea în viitor, fiit neamului românesc.

Măresc amintirea marelui Erou, dela Turnu în Hotin, peste Carpați până în tinsele lanuri din inima țării noastre; și pătrunde un suflu de evlavie, — pe care nu-l tulbură, decât suspine înăbușite...

Și Curtea eternă cetății, a Romei strămoșilor noștri neasemănați, a Romei papale, închinare adus'a la mormântul «atletului lui Crist».

Înțelegeți neamuri, și vă plecați!

În lumea întreagă au răsunat vetele clopotelor dela Putna; o lume întreagă privește cu încredere, cum un neam scăpat de robia veacurilor și întunerecului, serbează pe cel mai ales fiu din sângele său, pe cel ce zid s'a pus cu pieptul său creștinătății, împotriva cutropitoareii păgânătății.

O lume serbează amintirea scutului creștinătății, care în cale s'a pus nimicitorilor credinței mântuitoare și înaintării neamului omenesc.

Plecați-vă neamuri!

Și bătăranul Domnitor, care sub gloriul său sceptru cuprinde acel pământ, în care își doarme somnul vecinic cel mai mare român, adus-a și el prinos sfântului mormânt.

Iubindu-și de-opotrivă neamurile din întinsa sa domnie, albit în virtuți și griji pentru țările și popoarele sale, s'a apropiat de inima Românului și cu dînsul a serbat.

Majestatea Sa gloriosul nostru Monarch la Putna a fost prin reprezentantul și graiul său, pentru a serba al patrulea centenar al apurerei în sferele nemuririi — glorioase a Domnului Moldovei Ștefan-cel-Bun, Sfânt și Mare, — primind omagiul popoarelor sale și urările vajnicilor amici.

Din miș de pepturi răsunat-a:

— *Trăiască Impăratul!*

Înțelegeți neamuri, — și vă plecați!...

Și în această cucernică armonie; la această sfântă sărbătoare; la aceasta întâlnire a vigoarei românești cu legendarul sen-

timent de dreptate; la evocarea gloriei românești creștine; la serbarea crucii biruitoare prin alesul Domnului și a neamului românesc al vechei Moldove; la întâlnirea în aceeași preamărire a Eroului mare, din partea a doi mari domnitori peste popor românesc; la această serbare, unde binecuvântat e neamul românesc de patriarhul strămoșescului leagăn al acestui popor, — nu picură lacrimi?

Nu! Căci mormântul din Putna este altar de rugăciune, de închinare, isvor de virtuți, mângăere și însuflețire.

Dar... lacrimi curg...

Există o țară în lume, unde cultul moșilor-strămoșilor vor să ni-l înlocuească prin spectacole de circuri... Omorțorii de tauri sunt eroii, ear dragostea-ne de neam și de limbă este o feară, ce trebuie sfășiată...

Ne întărește însă credința: și luăm sorbim Duh, din depărtare, dela sfântul mormânt și strălucita umbră dela Putna...

Înțelegeți neamuri! Căci cu noi este *Impăratul cerurilor!*

Serbătorirea lui Ștefan-cel-Mare.

Academia Română a adresat după ședința solemnă dela 2 Iulie următoarea telegramă Majestății sale regelui Carol:

Majestății Sale Regelui

Castelul Peleş

Sinaia 2 Iulie.

Celebrând memoria de patru ori seculară a lui Ștefan, Voevod al Moldovei, unul dintre cei mai buni și mai mari domnitori ai țării, depunem cu cel mai profund respect, cu cea mai sinceră afecțiune și admirație, tributul recunoștinței noastre la picioarele Majestății Voastre, cari ați reînviat și înălțat în regatul României, gloria strămoșească. Membrii Academiei Române: I. Kalinderu, președinte, Dim. Sturdza, Sp. Haret, Grigorie Ștefanescu, Anghel Saligny, Ioan Bianu, Dr. V. Babeș, Ștefan Hepites, Ioan Bogdan.

Majestatea Sa Regele a binevoit a răspunde prin următoarea depeșă:

Castelul Peleş, 2 Iulie 1904

Domnului I. Kalinderu

președintele Academiei Române

București

Astăzi când întreg neamul Românesc evocă cu dragoste și mândrie, numele lui Ștefan Vodă, ca mare și brav soldat, sunt profund atins de faptul că gândul Academiei Române se îndreaptă spre Mine.

Mulțumesc călduros membrilor săi, pentru semnul de recunoștință pe care l-au adus iubitei Mele armate, care a pecetluit cu sângele său, mărirea României.

Carol.

Papa și aniversarea lui Ștefan cel Mare. Sâmbătă cu ocazia aniversării de 400 ani dela moartea lui Ștefan-cel-Mare, Dl. Vladimir Ghica a trimis Papet dela Roma o telegramă, în care îl face cunoscut că se serbează în România al IV centenar al lui Ștefan-cel-Mare, pe care Papa Sixt IV l'a supranumit «Luptătorul lui Christos».

Papa Piu X a răspuns imediat, prin cardinalul secretar de Stat, Merry del Val, că ia parte la serbarea care reamintește gloria marelui nostru erou național, numit «Luptătorul lui Christos».

În toată România aniversarea lui Ștefan-cel-Mare s'a serbat în chip strălucit. Dăm mai jos câte-va scurte știri din diteritele orașe:

La Sinaia.

Al patrulea centenar al lui Ștefan-cel-Mare, a fost serbat în Sinaia cu o pompă excepțională. Serbarea s'a început prin un serviciu divin oficiat de archimandritul Nifon, cu asistența mai multor preoți, la 9 ore în Mănăstire.

După serviciul divin, dl. major Nestorian comandantul garnizoanei din Sinaia și dl. locotenent Răduceanu au răsădit în fața trupelor în curtea Mănăstirii, vorbiri, în cari vor preamări faptele militare glorioase ale lui Ștefan-cel-Mare.

Au mai vorbit încă dl. Stanculescu directorul școlii „Carmen Sylva“, Demetrescu Mugur institutor și Manolescu primarul Sinaiei.

Serbătoarea s'a terminat prin o splendidă defilare a trupelor.

Iasi

Orașul este frumos pavoazat.

Cortegiul istoric a plecat dela platonul Copoului la orele 8, cu muzica militară, urmat de școlile secundare de băieți și fete și de numeroase societăți cu drapele.

Serviciul religios a fost oficiat la Mitropolie de către I. P. S. S. Mitropolitul Parthenie, asistat de arhierii Georgescu și Calistrat.

După terminarea serviciului religios, întregul cler s'a dus la statuia lui Ștefan-cel-Mare, unde s'a oficiat parastasul și unde Mitropolitul și asistența au ingenunchiat. Preoții cântau „Vecinica pomenire“.

Dl. Rașcanu, profesor universitar, ține un discurs arătând faptele de vitejie ale măritului Voevod.

După d-sa a vorbit dl. Nădejde, directorul gimnaziului „Ștefan-cel-Mare“.

Mai vorbesc d-nii Gane, prefectul județului și Manolescu din partea Ligei culturale.

A început apoi defilarea cortegiului istoric, a elevilor și societăților.

Defilarea s'a sfârșit la orele 11 cu aceea a batalionului 4 de vânători, reg. 13 Ștefan-cel-Mare și reg. 7 călărași.

Seara a fost retragerea cu forțe dela statuia marelui voevod până la platoul Copoului.

Brăila.

La orele 8 dim. protoereul I. Dedicescu, înconjurat de întregul cler al orașului, și în prezența autorităților, tuturor societăților și corporațiilor, cu drapelele lor, oficiază sfânta liturghie.

La 8 jum. toți cei prezenți se îndreaptă spre grădina publică în ordinea următoare:

În fruntea convoiului e purtată o mare colivă cu portretul marelui Domnitor, urmează apoi steagurile și felinarile bisericilor.

În urmă venea asistența în următoarea ordine:

Elevii școalelor rurale și urbane, ai gimnaziului „N. Bălcescu“, ai liceului „I. C. Maxim“, corul elevilor de gimnaziu și liceu; clerul tuturor bisericilor, în frunte cu protoereul; autoritățile și corpul didactic; societățile cu drapelele lor. Procesiunea trece pe străzile Sf. Nicolae, Calea regală și strada Bolintineanu.

La orele 9 în grădina publică, protoereul înconjurat de toți preoții, oficiază parastasul, dând citire pomelnicului familiei marelui Domn și al tuturor vitejilor căpitanii, cari l-au însoțit în războaie.

Parastasul se sfârșește prin cântarea de către corul, de sub conducerea d-lui maestru I. Simionescu, a „Vechniciei pomeniri“.

După parastas, protoereul I. Dedicescu, ține o călduroasă cuvântare ocazională, relevând sentimentul religios al viteazului Domn.

Apoi mai vorbesc: D. Al. Popescu, directorul gimnaziului „N. Bălcescu“, din partea școalelor secundare. D. P. Mărculescu, institutor la Școala Nr. 1 de băieți, din partea școalelor primare, și elevii Popescu M. Cesar din partea elevilor liceului „Maxim“.

Corul gimnaziului și liceului întonează cânteculele ocazionale: „Mama lui Ștefan-cel-Mare“ (D. Bolintineanu), „Trompetele sună“ și „Cântecul lui Ștefan-cel-Mare“.

Constanța

La 9 dimineața elevii școalelor s'au strâns în piața independenței unde s'a celebrat la catedrală un parastas, la care au luat parte și preoții greci și bulgari.

Protoereul Nifon a arătat importanța zilei și faptele lui Ștefan-cel-Mare.

În piața Independenței, a avut loc, apoi defilarea trupelor și a școalelor. Apoi în grădina publică Mircea, directorul gimnaziului Dimitrescu a ținut o cuvântare ocazională. Seara orașul a fost feeric iluminat.

* * *

În celelalte orașe și orașele din România de asemenea sărbătorirea a fost demnă de marele Voevod.

Darea de seamă a deputatului Dr. Aurel Vlad. Deputatul național Dr. Aurel Vlad, Duminecă și-a ținut darea de seamă înaintea alegătorilor săi, în Dobro. Deputatul a sosit după amiază la 2 ore în gara Dobrei, unde a fost primit de o delegațiune, în frunte cu protoereul Iosif Morar. Deputatul era însoțit de numeroasă inteligență din Orăștie și jur. În darea de seamă, Dr. Vlad accentua necesitatea solidarității tuturor Românilor acum, când guvernul ne amenința școlile. Românii vor trebui să lupte cu ultima energie împotriva proiectului. Azi e izolat în parlament, pentru că ceilalți noștri deputați români, servesc interesele guvernului. Vorbește pe larg despre politica actualului guvern, în gradul suprem dușmănos intereselor poporului Român. Vorbirea des întreruptă de aplauze, a produs mare entuziasm. Minute întregi mulțimea imensă a poporului a aclamat pe iubitul deputat, de care cu drept cuvânt, pot fi mândri.

Bánffy și — lista civilă. În ședința de ieri a Dietei fostul ministru președinte Bánffy a vorbit de nou, de astă dată împotriva — listei civile, pentru că dinastia nu e destul de maghiară. — A vorbit apoi despre sine, spunând multe lucruri frumoase, asemănându-se cu Chamberlain și în sfârșit dând să se înțeagă, că mai bine i-s'ar șade lui ministru-președinte decât lui Tisza.

Infrângerea din Caransebeș.

Să-i spunem pe nume: idea națională a suferit înfrângere în Caransebeș.

Mărturisim sincer, ne-a surprins neplăcut rezultatul alegerii dela Comunitatea de avere. Cunoaștem împrejurările nefaste ce s'au statornicit dela moartea generalului Doda încoaci în reduta aceasta a foștilor viteji grăniceri, dar nu ne-am făcut ideie ca corupția să fie atât de generalizată în sinul comunității. Ne-a izbit minoritatea disparentă a voturilor candidatului național, față de voturile întrunite de cel ales, care, nu mai

încape îndoială, este esponentul puterii civile să ne ocupe și aceasta redută. Adică se poate zice: a vrut numai s'o ocupe, azi nu mai vrea, pentru-că a ocupat-o deja și neputincioșii cari se cred azi stăpâni pe destinele Comunității, în realitate sunt numai unelte nevrednice și inconștiente cari lucrează la poruncă.

E prea proaspăt încă mormântul lui Ilie Curescu, pentru a-i putea cere răspunderea istorică a acestor stări triste, una e însă fapt: alegerea de Sâmbătă i-a zmales cea mai verde frunză din cununa iertătoare a faptelor sale.

N'avem nimic personal cu dl Burdea, dar o declarăm franc: nu-l ținem vrednic de locul la care l-a înălțat — dejosirea națională. Să dea Dumnezeu să ne desmintă, să dea Dumnezeu să se învrednicească de fapte cu cari să-și recâștige încrederea obștei românești pe care de mult a pierdut-o, să-și renege întreg trecutul, să se renască, iată câte lucruri ar trebui, spre a putea atenua și justifica în viitor pe cei 64 de inși, de cari însă și în cazul acesta ar trebui să se curățe comunitatea, ca și de niște oameni, cari cu frivolitate pun în joc vitalele ei interese.

Ear fruntașii noștri din Caransebeș, învețe înainte de toate din pășania de Sâmbătă. Să zicem mai bine așa: Nu terminul de alegere a fost prea grabnic ci organizarea lor prea întârziată. În lupta ce duc, să nu conteze la bună-voință din partea acelor, cari doar n'au alt interes de cât să pândescă momentele lor de slăbiciune. De ce nu s'au organizat la vreme, asta este întrebarea. Are Comunitatea sute de interese, nu numai alegerea de președinte, cari reclaman și reclamă organizarea oamenilor de bine ai Comunității.

Firește, în ultimul moment nu se mai poate salva o situație, și evenimentele sunt tot-deauna precipitate când ele ne află dezorganizați. Atunci nu mai ajută nici articolii academici ex-diplomatici, cari se scriu intermitent la ocazii solemne.

NEAMU ÎNTREG...

Fosta-i pentru țară soare,
Sprijin le-ai fost celor mici,
Domn temut de mari popoare.
Cu o mână de voinici,
Înfrățiți cu-a țării glie,
Paznici buni ai legii lor,
Mântuit-ai de urgie
Umilitul Tău popor.
Biruiți au fost de Tine
Turci, Tătari, Maghiari și Leși...
Și de patru veacuri țeși
Visul neamului Tău trudnic
Cu nădejdea în mai bine.

A zdrobit voinica-Ți ghioagă
Jugul Turcului păgân.
Toți cei-ce lui Christ se roagă,
Ușurați de-un Domn român,
Au grăbit să lecuiască
Ranele aceluia jug —
Tu 'n coliba păstorească
Și 'n acelor dela plug
Ai aprins nădejdea dreaptă
Și încrederea în el.
Din bărbați făcut-a lei
Din moșnegi profeți și preoți —
Vitejia Ta 'nțeleaptă.

De-ai fost mare 'n vremuri grele,
Răsboienii Te-au făcut,
Să Te-arăți stăpân pe ele.
A 'ncolțit și-a tot crescut

Veac de veac sămânța-Ți sfântă
În pământul românesc.
Azi nimic nu ne 'nspăimântă...
Dacă totuși ne opăcesc,
N'om mai vrea să știm ce-i gluma,
Când sămânța fruct va da.
Cornul Tău va aduna
Neamu 'ntreg atunci în juru-Ți
Contra Turcilor de-acuma.

Sandu.

Ucigașii lui Stadella.

De
F. de Mênii.
Urmare.

— Precum acest nor ce se urcă va întuneca un moment soarele, adause moșneagul deplin cuprins de arta vechie.

— Vă voi spune ceva curios, adause Stefano. Știți cine va cânta partea principală... Ghiciți!...

De curînd doi străini cu înfățișare destul de proastă se opriseră pe piață examinând cu îngrijire fațada Stului Ioan de Latran.

— Aci este zise cel mai în vîrstă, acesta e chiar monumentul ce ni-s'a descris.

— În sfîrșit! adause celalalt. Incep să mă satur de acest Stradella afurisit, care ni-se furișează printre degete ca un țipar îndrăcit.

— Cu toate acestea nu prea te-ai plictisit la Neapole, și dacă Angiolina va afla vre-o dată purtarea ta, cred că cu toată zestrea...

— Așa-i, să vorbim de zestre. Cu aceste alergături prin Italia banii au sburat, și...

— Cum n'ai ghicit, replica Stefano. Este Ortenzia, tînăra venețiană, pe care Stradella a furat-o pentru a face din ea... eleva sa.

Căți-va șoptiră:

— Dar asta nu s'a mai văzut; e scandalos. Ea n'are dreptul acesta!

— Ași! răspuse Stefano sceptic, un scandal mai mult s'au mai puțin. Și-apoi n'are dreptul să facă orî-ce în Roma, cine știe să procedeze cu îndemănare? Dar, eată-i... so-sesc împreună.

Rinaldo și Lorenzo priviră ca ceilalți.

Tinerii mergeau alături; el elegant, înalt, cu privirea nobilă și mândră, cu fruntea sus; ea în toată grația primăverii radioase, blondă ca venețienele lui Tițian, grațioasă ca fecioarele lui Rafael.

Instinctiv fie-care se descoperia în trecerea lor.

— „Eată două fețe, pe care nu trebuie să le uiți, fătul meu“, zise Rinaldo încet. „Zău, avem noroc, de-i întâlnim a doua zi după sosirea noastră la Roma“.

Cinci oare sunau. Deja mulțimea da năvală în biserică prin ușile prea înguste pentru cantitatea considerabilă de persoane atrase de renumele muzicantului.

— „Nu face să întrebăm acolo“, zise Rinaldo cu un suris reuțacios. „Vom face mai

Despre actul alegerii dăm următoarele amănunte:

Domnii Mihail Popoviciu, protopop, Ignatie cav. de Iacobich și Nicolae Marin, coloneli în penziune, au convocat pe părtașii Comunității de avere la sfătuire, în care să se hotărească ținuta lor cu privire la alegerea noului președinte și la măsurile, care au să se întreprindă, ca comitatul și reprezentanța Comunității de avere să se țină și să fie compusă strict după Statutele Comunității de avere și a Codicelui civil, pe care sunt bazate. Intrunirea s'a ținut Vineri în 15 Iulie st. n. după amiază la 2 ore în sala Comunității. În față a 100 părtași Prea On. Domn protopresbiter Mihail Popoviciu, deschide conferința prin o cuvântare măduoasă arătând scopul întrunirii, care este espunerea părții părtașilor la Comunitatea de avere asupra delăturării din Statut a ingerinții legiuite, dar nedrepte, e elementelor străine, — ingerințe trecute cu vederea, când s'a făcut Statutul. Cuvântarea primită cu aplauze și părtașii hotărăsc unanim, ca să se stăruască, ca cei neindrepți să nu mai fie introduși nici în lista împăduritorilor, nici în reprezentanța Comunității de avere.

— După aceasta reprezentanții prezenți se constituiesc într-o conferință, care unanim oferă postul de președinte maiorului în penziune, d-lui Iosif Stoianil, candidatul unei comisii de trei, aleasă spre acest scop din partea unei întruniri a fruntașilor grăniceri români îndată după moartea fostului președinte Ilie Curescu. D-l Iosif Stoianil primește candidatura. — Sâmbătă la 11 oare înainte de amiază vice-președintele Comunității de avere, d-l Patriciu Drăgălina, deschide adunarea reprezentanților convocată pentru alegerea președintelui. În cuvântarea sa de deschidere, d-l Drăgălina în cuvinte foarte frumoase pune la inima reprezentanței importanța actului pus la ordinea zilei și înainte de a ordina alegerea, provoacă pe d-l Aurel Marin, notariu al adunării, să cetească actul comemorativ despre activitatea și meritele fostului președinte. După citirea actului se dă expresiune atât prin sculare cât și prin luare la protocol condoliței, pentru trecerea la cele eterne a fostului președinte. Se trece apoi la alegerea președintelui, care a decurs în ordine exemplară. Au votat 92 înși, dl Constantin Burdea și trumind 64, dl Iosif Stoianil 28. r. dl Constantin Burdea, care e declarat de ales președinte, într-o scurtă cuvântare mulțamește pentru aleși declară, că ca copil de grăniceriu român rădicat de la opincă, va jertfi tot posibil pentru prosperarea și înflorirea Comunității de avere.

Dela Academia Română.

Erī, la orele 2 d. a. Academia Română a ținut o ședință festivă cu ocaziunea împlinirii a 400 ani dela moartea lui Ștefan-cel-Mare.

Un public numeros și ales umplea literalmente sala de ședință a savantei adunări.

Dl președinte I. Kalinderu a citit următorul cuvânt de slăvire în memoria marelui Voevod:

Onorați colegi,

Azi e o zi mare, o zi sfântă. Se împlinesc 400 de ani dela moartea Marelui Ștefan, Domnul Moldovei.

Patru sute de ani sunt chiar și în viața unui popor o lungă perioadă de timp. În cursul celor 18 secole, cari au trecut de când Marele Împărat, Divul Traian, a adus și a așezat pe acest pământ neamul nostru, s'au ținut lanț încheiat anii, chiar veacurile de luptă, de durere, de viață sbuciumată și încercată, iar clipele de reculegere, în care puteam să ne împlinim menirea și să primim cu încredere în viitor, au fost puține și scurte. Viața și Domnia lui Ștefan sunt una din acele neprețuite clipe, fără îndoială cea mai luminoasă și mai înălțătoare, căci nimeni n'a înțeles ca el chemarea neamului românesc și n'a știut de oportivă cu dînsul să ne ducă spre realizarea ei.

Aduși aici ca să ținem pacea romană, ordinea și civilizațiunea antică, noi am trăit tot dauna în luptă cu turburătorii liniștei și cu asupritorii popoarelor, și eroii noștri, toți au fost nu numai naționali ei și apărători ai marilor bunuri ale neamului omenesc. Dar nici unul din acești viteji nu s'a ridicat la însemnătatea universală a lui Ștefan, sfânt și bun pentru noi, mare pentru toți. Mare a fost Mircea, care a pornit lupta contra cutropitorilor osmanii și a purtat-o cu vrednicie. Mihai-Viteazul, care a căzut continuând lupta aceasta, ne-a lăsat și el o moștenire de glorie. Ștefan însă mai fericit, și poate și mai înțelept, apărându-și țara, neamul și legea, a fost un erou al creștinătății și al civilizațiunei, care atunci renăștea, și ne-a arătat la toți drept ceea-ce suntem, împlinitorii ai voinței lui Dumnezeu aici pe pământ, cum zice marele nostru poet Alexandri.

Onorați colegi,

Epocile de viață națională puternică sunt mai totdeauna și epocă de înflorire estetică. Ștefan-cel-Mare, care înființa după sine care biruință, ca jertfă de mulțumire, un lăcaș al Dumnezeirei, împodobit cu frumoase săpături, cu ciubute împletite d'asupra ușilor, cu roate de smalt colorat înfățișând dobitoace fantastice din zodiul și din povești, iar pe dinăuntru cu frumoase icoane, cu prețioase odăjdii de stofe scumpe și grele, cu bogate cruci, cu potire și vase sfinte, de un stil și execuție artistică perfectă, ne-a lăsat astfel comori artistice, din cari multe s'au pierdut, dar și multe au rămas, și cari vor fi pe viitor o neprețuită călăuză pentru artiștii noștri.

Privit în mijlocul contemporanilor săi, marele și Sfântul Domn se ridică în rîndul celor aleși nu numai ca mare căpitan și înțelept cărmuitor, ci tot de odată și ca om al înălțării sufletesti. Contemporan al îndrăzneților Vasco di Gama, Maghellan și Cristofor Columb, el stă ca om de arme alături cu Mohamed al II-lea, Matei Corvin, Carol-cel-Temerar, cu Ludovic al XI-lea, cu Enrie Tudor și cu Maximilian de Habsburg, cavalerul ne învins de nimeni, iar ca ocărmitor se întrece cu Inocențiu al VIII-lea, cu Sixt al IV-lea, cu Isabela de Castilia și cu atunci încă tinărul Ioachim de Brandenburg.

Trăiește însă Ștefan al nostru — deși de parte în Orientul turburat și întunecos — și alături de Lorenzo il Magnifico, de Nicolo, Machiavel și de Benvenuto Cellini, alături cu Leonardo da Vinci, Michel Angelo, Rafaelo, și cu ceilalți luminători ai timpurilor.

Mare el însuși, și fiu al unui timp mare, el se ridică din trecut în mărime deplină.

Nici centenarul întâi, nici al doilea și nici al treilea, al strălucitului voevod, n'au fost sârbate. Nestabilitatea, nesiguranța viitorului, înmulțirea primejdiiilor, nu lasă să se dezvolte mândria națională, amintirea vremurilor bune, iar cărturarilor n'au știut să vorbească cum se cuvine despre faptele lui Ștefan-cel-Mare.

Numai Neculcea, după mai bine de un veac și jumătate dela dispariția eroului, ne-a mai trans-

mis o mică comoară de fapte, care am dori să fie de o sută, de o mie de ori mai bogată, apoi tocmai la 2 Iulie 1762 vedem prima sărbătoare a aniversării triste și glorioase. Archimandritul, Bartolomei Măzăreanu, aduce cel d'întai prinos de omagiu Marelui Moldovean și se întreba cu sială: „oare ne vom mai învrednici și noi să avem aseminenea vremuri“? Nu putea s'ermanul și bunul Român să știe cât de aproape era de anul învierii, căci Dumnezeu, în nepătrunsa-i înțelepciune, n'a dat decât unul număr nesfârșit de mil de muritori, darul supra omenesc, de a ridica un colț al vîlului care acopere privirea noastră viitorul.

Răsboiul ruso-japonez.

În jur de Dașitșao se pregătește o luptă grea decisivă. Atât Rușii, cât și Japonezii fac pregătiri colosale pentru izbândă, de oare-ce ambiții beligerenți sunt convinși, că dela o atare lovitură, care se dă între sute de mii, depinde foarte mult, ba chiar soarta întregii campanii. La asta se mai adaugă și împrejurarea foarte favorabilă Japonezilor, că ploile în muntele Fensulin au înnotat, așa că armata lui Kuroki poate înainta mai iute spre Nord.

Telegramele mai noi sunt următoarele:

Berlin, 18 Iulie. Din Petersburg se anunță lui Berliner Tageblatt: Generalul *Tamsonov* a împedat înaintarea Japonezilor spre Iukau, cauzând acestora pierderi de 1000 oameni. *Flota japoneză a bombardat la 16 l. c. forturile dela Kaișu.* Armata japoneză de sub comandamentul lui *Nodzu* așa se vede a primit ordin de a forța centrul armatei ruse.

Londra, 18 Iulie. O telegramă din Niucivang anunță, că totul este liniștit ear despre apropierea Japonezilor nici o veste. Ploile din când în când se opresc, ear pământul se uscă repede. Recolta e bogată și așa armata în privința proviziunii este asigurată. Japonezii construesc cu mare asiduitate drumuri.

Londra, 18 Iulie. Representatul diplomatic rus din Tientsin declară, că *Japonezii n'au ocupat Niucivangul.* Administrația în Niucivang se află și acum în mâinile Rușilor, ca și până aci.

Paris, 18 Iulie. Comandantul suprem Japonez *Oyama* a plecat la cartierul general al lui Kuroki, care și acum este bolnav. *Armata lui Kuroki este de 105.000 soldați cu 226 tunuri.* *Oyama va comanda întreaga armata japoneză contra Dașitșao.* Artileria japoneză a încercat cu foc nepraznic să afle unde este armata rusă mai slabă, dar încercarea lor a rămas zădărnice. *Nodzu* a primit din Dalny două divisiuni ca întărire; înainte de sosirea acestora armata lui *Nodzu* era de 80.000 soldați cu 180 tunuri. Mai slabă este armata lui *Oku*, care consistă din 65.000 de combulanți, *însă artileria acesteia este cea mai tare, dispunând de 450 tunuri.*

Berlin, 18 Iulie. Lui Localanzeiger i se telegrafează, că la 11 Iulie în sinul Brumaului spre vest dela Port-Arthur au debarcat 30.000 de Japonezi sub scutul întregii flote. Rușii n'au căutat să împedec debarcarea, peste tot au tras numai câte-va focuri. *Curând se va da năvală din toate părțile asupra Port-Arthurului.*

binesă examinăm locul, ce ni-se va părea mai potrivit pentru a mulțumi pe signor Contarini. Cât-va timp veigăși explorară stradele învinate.

Intr'aceea cerul se acoperise cu nori mari, dină căror ciucuri picura ploaia de furtună în acrimi mari ce se turtiau pe pământ.

— „Umezeala este prea rea pentru niște tăie atât de bune ca ale noastre“, observă unul dintre bănuși. „Dar' dac'am întra totuși?“

In bazilică, unde mulțimea în picioare se îmulzia în fața altarului strălucitor de lumină de ceară, armonii delicioase se deșirau din înțimea boltelor, unde păreau că încolțesc în o cerească efflorescență.

Câte odată, cu sonoritățile vioarelor, flautelor, harfelor și organelor lor, se lăsa asupra capetelor plecate o melodie cântată de o voce pură și savă, a căreia frăgezime pătrunde ca o rouă divină. Apoi melodia, descurcată de picdele sale armonice, plutia în aer, ca de o escortă suprapământescă: ea descria bucuriile tale de dincolo de mormânt, și cuvântul sfânt, căruia muzica inspirată îi da aripă, se fuza mângăietoare asupra mulțimei acum îngeanțiate și încovoiate sub destăinuirea unei feriri supreme.

Intr'un ultim acord, care, stingându-se ca un cămăt îndepărtat de flori, ca sgomotul lăncurilor dela o cădelniță legănată, sufletul muzei vibră, nepipăibil, apoi expiră sub arcade întunecoase, pe care licărirea murinde ale jamlăcurilor nu le mai pătrundeau.

Din Japonia.

Correspondentul lui „Le Temps“ trimite următoarea corespondență din Tokio din care extragem următoarele:

Renunț în mod absolut să obțin vre-o informațiune militară sigură, din partea Japoniezilor. Pe de altă parte refuz să înregistrez diferitele fabule, mai mult sau mai puțin ridicole, pe cari le publică periodic ziarele și revistele din Extremul-Orient. Voiu da însă un sfat celor cari vor să-și facă o idee exactă asupra evenimentelor: nu au alt-ceva de făcut decât să compare, ceea-ce din nenorocire eu nu pot să fac aci, știrile din isvor rusesc cu cele din isvor japonez, apoi, după această lucrare prealabilă, să considere cu atențiune faptele pe cari Rușii au interes să le amplifice sau să le atenueze.

La Tokio publicul nu se prea ocupă de războiu. Ziarele de aci publică numai știrile ordonate de legațiile japoneze, cunoscute și în Europa.

Rolul ziaristului e foarte ingrat în Japonia, care-l consideră ca pe niște vătămători, silindu-se să-l descumereze prin toate mijloacele.

Cu toate acestea aproape toți au fost învoiași să urmeze armata japoneză, dar în ce condiții! Sunt tratați ca niște prizonieri, impunându-se miș de regulamente mici care mai de care mai insuportabile și mai jignitoare. Nu pot să facă, să spună sau să scrie ceva fără a fi espuși cruzimilor legii marțiale. De alt-fel nici atașaii militari n'au voie să scrie familiilor lor locul unde se găsește Prin aceste mijloace ziaristii sunt puși într-o ciudată dilemă: sau să nu vadă și să nu priceapă nimic, sau să-și păstreze aceea ce strâng ca să le publice atunci când nu va mai interesa pe nimeni. În curând Japonia va rămâne fără ziaristii, de oare-ce nu vrea să aibă nici un control supărător. Acum e foarte interesant sufletul acestei țări. Japoniezii sunt un popor cărora le place războiul numai pentru a se lupta. Intreaga istorie a Japoniei este o luptă neîntreruptă. Când nu se războiesc cu străinii se bat între ei. Pentru un Japoniez nu e numai o glorie să se lupte, ci este singura lui bucurie. Disprețul de moarte, mândria sălbatică, bravura strălucită, instinctele sale de cruzime, ura, șiretenia și perfidia și toate aceste cusuri și calități îl fac războinicul cel mai curajos, cel mai crud și cel mai de temut din univers. Atacă pe furiș ca tigrul dar se luptă până la cea din urmă picătură de sânge.

Prin atavism are dela Chinez prefacerea, cruzimea ascunsă, arta monstruoasă și plăcută în același timp, politețea exagerată, eleganța rafinată și ipocrizia nefermărită. Dela Malaez are din contră bravura masculină și o brutalitate mai sinceră, dar, și iubirea măcelurilor.

Acest amestec uimitor face ca și astăzi Japoniezii să nu fie bine pricepuți în Europa.

De geaba îl răsfăță cu fel de fel de porecle căci micul „Jap“ are numai instinctele perverse ale unui copil, minciuna, cruzimea, obrăznicia și poate că și lipsa de judecată care-l face să fie ingenuu atât în artă cât și în viciu.

Micul „Jap“ este un bătrân, înspăimântătorul bătrân mic galben, cu surisul prefăcut, care nu consideră pe europenii drept măestri, ci ca pe niște băeți mari, rău crescuți și neîndemnatnici, cărora vrea să le ia armele.

Ca să le capete, micul „Jap“ s'a prefăcut supus și blând; biciuirile suferite la început însă dela profesori, le-au lăsat, drept urmă, în suflet o ură aziatică, pe care veacuri nu o vor șterge.

Ne-a fermecat și înșelat printr'un suris copilăresc, printr'o șoaptă de femeie, printr'o mișcare de evantai: în fond însă micul „Jap“ ne ura din toată inima.

Petrecea, fără indoială, vездându-ne atât de naivi și proști încât să l'ajutăm noi înși-ne ca să-și pregătească revanșe strălucite.

Bine înțeles că dacă el ar descoperi o materie cu care să ne poată arunca în aer nu ne-ar comunica-o și nouă, nici chiar cu parale. Ar prefera să moară de foame, numai să-și mulțumească plăcerea de a ne fi aruncat în aer, de a ne fi sfârșit în miș de bucăți.

În realitate Japonia — departe de a fi fericita țară, descrisă de turiștii grăbiți — este un adevărat pericol pentru omenire. În civilizația noastră a văzut numai progresul material, și acesta din punct de vedere barbar considerat. Ambiția sa se rezumă în cuceriri, noblețea în luptă și bucuria în sfârșit. Daîmoșii și Samuraișii conducătorii și stăpânitorii lor, îmbracă redingota

numai ca să vie în Europa să învețe noi meșteșuguri de luptă. Sufletul lor însă nu se schimbă ca haina; și acest suflet a-tot-puternic animează tot poporul.

Regimul parlamentar e numai un basm, o adevărată farsă. Japonia e guvernată de o oligarhie seculară, de-asupra căreia planează divinitatea sfântă a lui Mikado. Japoniezii au crescut și-și cresc copiii numai în spiritul războiului.

Nici un popor până acum n'a înțeles mai puțin adevărata civilizație, care prin iubirea păcii, prin spiritul de unire și de înfrățire universală, în sfârșit prin studiul celor folositoare și plăcute, ridică spiritul omenesc de asupra pasiunilor violente și periculoase, cari sunt nenorocirea universului.

Japoniezii se luptă acum, întâi ca să se lupte, adică să-și satisfacă o necesitate aproape socială — și al doilea, ca să cucerească.

Filosofii umanitari sunt caraghioși, considerând Japonia, în acest războiu, drept campionul civilizației, al ideilor generoase și al progresului.

Din punct de vedere al umanității și un popor ca Japonia, rămas într'o depărtare atât de aziatică, luând în Extremul-Orient o preponderanță vătămătoare, atât intereselor rasei albe cât și idealului modern de fericire, libertate, dreptate și pace.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 19 Iulie 1904.

— O evocare duioasă. Acum 21 de ani, cu ocazia desvelirii statuei gloriosului Voevod Ștefan, ridicată pe una din pietele Iașilor, de odată se ridică din mijlocul mulțimei smerite la apariția figurei turnate în bronz a marelui Voevod, figura senină și feciorelnic de frumoasă, luminată de doi ochi profunzi, a marelui, dar nefericitului nostru poet Mihail Eminescu.

Vocea lui duioasă de dulce, început tânguitor dădă: Dela Nistru până la Tisa. Glasul poetului era evocarea unui proroc:

„Ștefane, Măria-Ta,
Tu la Putna nu mai sta“.

— glasul ce apoi răsună ca buciumul în codri, ca un ecou prelung de trist, din vremi bătute de furtuna soartei:

„De-ai suna din corn odată
Ai s'aduni Moldova toată;
De-ai suna de două ori
Îți vin codri'n ajutor;
De-ai suna a treia oară
Toți dușmanii o să piară
Din hotărâ în hotărâ“

Și astăzi, după 21 de ani, toată suflarea românească comemorează pe marele Voevod, iar doina lui Eminescu este tot de actualitate.

— Înmemorarea lui Ionescu-Gion. Joi, 1 Iulie, s'a făcut înmemorarea distinsului și mult regretatului amic, scriitor și profesor G. I. Ionescu Gion.

Un public foarte distins și foarte numeros de publiciști, profesori, funcționari, studenți, elevi, etc. au asistat la serviciul divin dela biserica Sf. Gheorge.

Curtea bisericeii era plină de lume încă de pe la orele 9. Cel cari au cunoscut și au citit pe elegantul și plinul de vervă și de căldură publicist, au ținut să-l vadă pentru ultima oară rămășițele pământeste.

Lângă sicrii s'au depus mai multe coroane între cari: din partea M. S. Reginei, a Ligii Culturale, Elisabeta și I. Ruscescu, Ateneul Român, Clubul Tinerimei, Cercul profesorilor secundari, ministerul instrucțiunii publice, Lenuta și Iancu farmacistul, frații Voinescu, Societatea Geografică, elevii clasei a V, a VI și a VII a liceului Matei Basarab etc.

Serviciul divin s'a început la orele 4 oficiat de P. S. Sa arhierul Nifon Ploșteanu, vicarul Mitropoliei, înconjurat de numeroși preoți și diaconi.

Corul, format de elevii liceului Matei Basarab sub conducerea maestrului de muzică Mihail Tănăsescu, a cântat imnurile religioase.

După serviciul divin, dl Ștefan Ioan profesor la liceul Matei Basarab, a rostit un discurs simțitor, arătând meritele distinsului decedat, care a fost un suflet blând, un profesor eminent.

A vorbit apoi din partea Academiei, a Ateneului, dl Tocilescu, care, într'un limbaj cald și emoționat, arată de asemenea calitățile eruditului profesor. Arată că nu s'a dat nici odată în lături dela datorie, că a fost mare patriot, neîntrecut stilist, cult bărbat, și neînvădit, fără dușmani.

Directorul liceului Lazăr, dl Marin Dumitrescu, a vorbit din partea profesorilor secundari arătând de asemenea golul ce lăsa în urma sa Ionescu-Gion.

După terminarea discursurilor, sicriul a fost ridicat pe umeri de câțiva profesori și dus la carul negru tras de 6 cai. Onorurile militare au fost date de o companie din reg. 6 Mihail-Viteazul.

La orele 5 și jumătate cortegiul funebru se puse în mișcare în următoarea ordine: Carul cu coroanele, clerul, corul seminarial central, corul liceului Matei Basarab.

Cortegiul a parcurs strada I. C. Brătianu, strada Vămei, Calea Victoriei, strada Carol, calea Rahovei, str. 11 Iunie și dealul Filăretului, până la cimitir.

În tot acest parcurs, corul seminarialului central și corul format din elevii liceului Matei-Basarab, au cântat alternativ: „Mei la cer de te așează lângă Tatăl creator“. Elevii liceului aveau dolii la șepci și lacrimi în ochi.

La orele 7 seara cortegiul funebru ajunsese la cimitirul Șerban-Vodă.

Cosciugul fu ridicat pe umeri de câțiva profesori și elevi și dus până la mormânt.

Aci au vorbit dl profesor C. Șăineanu și elevul Marinescu din clasa VII a liceului Matei Basarab.

Corpul mult regretatului Gion a fost coborât în mormânt la orele 7 și jum. în cântecurile preoților și cântecele corurilor.

— Un critic musical român. D. Mihail Mărgăritescu, distins compozitor și critic musical a început în „Monde Musical“ revistă specială ce apare la Paris și la Bruxelles, un studiu foarte interesant intitulat: „Câte-va cuvinte asupra muiciei populare în România“.

Primul articol conține amănute erudite și interesante precum și frumoase anecdote asupra lui Barbu Lăutaruși urmașului său de astăzi Giolac.

— Comemorarea lui Schille. La 9 Maiu 1905, cu ocazia împlinirii a 100 ani dela moartea lui Schiller, mari sărbători comemorative se vor da atât în Germania cât și în Austria.

Comitetul organizator a decis, de pe acum, de a publica un mare număr de documente inedite relative la marele poet.

Museul Schiller, care se află în orașul său natal Marbach, va publica un opuscul care va conține poeziile și scrisorile celebrului poet.

O altă publicație identică va aare la Weimar, conținând toate scrisorile, răspândite sau inedite, ale lui Schiller, și biografia sa completă și definitivă.

— Cancerul. Societatea engleză pentru studiul cancerului a ținut de curând a treia sa adunare generală.

Cu această ocaziune s'au făcut curioase comunicări asupra acestei teribile boale.

S'a constatat că această boală atinge o potrivă toate speciile de ființe. S'au făcut conferințe probante asupra peștilor și a altor animale!

Pare de asemenea probat că boala cancerului nu este infecțioasă.

Se știe că societatea engleză este pusă sub patronajul Regelui și Reginei Angliei.

— Reuniunea femeilor române greco-cat. din Zlatna. Vă invită cu toată onoarea la Concertul împreunat cu dans, ce se va ține în fa-vorul Reuniunii sub conducerea Domnișului in-

Bibliografii.

A apărut:

Anuarul X L al Gimnaziului gr.-or român din Braşov pe al 54-lea an şcolar 1903—1904 publicat de Virgil Oniţiu, director.

A apărut:

Istoria lui Ştefan-cel-Mare pentru poporul român, compusă de dl. profesor universitar N. Iorga şi tipărită cu cheltuiela ministerului instrucţiunii publice şi al cultelor.

În frumoasa emulaţiune ce se manifestă în general în vederea serbărilor pe cari întreg neamul românesc le organizează pentru comemorarea unuia din cei mai străluciţi Voevozi naţionali, scrierea d-lui prof. N. Iorga este bine venită să ne istorisească viaţa şi vitejeştile fapte ale Marelui Domnitor.

Numele autorului, un adânc cunoscător şi un neobosit cercetător al trecutului nostru istoric, ne scuteşte de ori-ce altă recomandare.

Se poate citi Istoria lui Ştefan cel Mare scrisă de dl. N. Iorga cu încredinţarea că va afla viaţa şi faptele lui Ştefan Vodă după dovezi, documente de o netăgăduită valoare şi un riguros adevăr istoric.

Este de asemenea inutil să stăruim şi asupra stilului.

Cartea este scrisă în adevăr pentru popor.

Se poate comanda în Arad la librăria P. Simition, ediţia populară cu 75 fil. plus 20 fil. porto, ediţia de lux 2 Cor. 50 fil. şi 30 fil. porto.

A apărut

Anuarul şcolii civile de fete cu internat şi de publicitate, a Asociaţiunii din Sibiu, publicată de Dr. Vasile Bologa.

Coprinsul: 1. Ce citesc fetele noastre? de Dr. Dr. I. Borcia. 2) Discursuri deta încheierea anului şcolar 3. Ştiri şcolare.

LOSURI.

Val. nom.	Bani	Marfă.
10. — Losuri „Bazilika“	19.50	21.50
10. — „ „ „ cu stam. austriacă	21.—	23.—
— „ „ „ bilet		
— „ „ „ câştig	6.—	8.—
200 — Impr. oraş. Vien. din	510.—	525.—

80. — Los al oraşului Buda cu stampilă austriacă	155.—	165.—
80. — „ „ „ „ „	160.—	170.—
4. — Los „Jó sziv“ austr.	10.—	11.—
4. — „ „ „ cu stampe credit	10.—	11.—
— „ „ de bancă d		
— „ „ hipot. maghiar	40.—	44.—
— „ „ de bancă cu st. aust.	46.—	51.—
10. — Los al crucii roş. magh.	27.—	29.—
10. — „ „ „ cu st. aust.	29.—	31.—
24. — „ „ „ bilet de câştig	9.—	11.—
42. — Los al crucii roşie ital	42.—	44.—
— „ „ „ cu stam. Austriacă	45.—	47.—
20. — Los al crucii roşie austr.	54.—	56.—
200. — Los al inst. de cred. austr. de argint)	465.—	475.—
84. — Los Pálffy	160.—	170.—
96. — Los al imprum. serb. per. 100 fl. 2% inter. 13 lan.		

Editor-proprietar: George Niehln
Redactor responsabil: Ioan Russu-Şirlianu.

INSERTIUNI ŞI RECLAME.

ȚIGLE CĂRĂMIZI

mai departe țigle pentru poduri de case 4 cm. de groase, țigle pentru fântâni, țigle pentru traverse, și ori-ce alte țigle necesare la zidiri se fabrică în cantitate mare la stabilimentele fabricii de țigle și cărămizi dela Micălaca. — Proprietar al firmei

POLLÁK SÁNDOR,

— ARAD, BIUROUL CENTRAL. —

ARAD, Hălter Nr. 1. Telef. 206 și 255

Condițiuni favorabile de plătit, prețuri echitabile.

A n u n ț.

Mai jos subscrisul primesc în farmacia mea de practicant pe 3 ani un tânăr român, care a absolvat 6 clase gimnaziale pe lângă următoarele condițiuni:

Pe lângă întreaga proviziunea primește bani de buzunar la lună 10 cor. în anul prim, în anul al 2-lea 20 cor., în anul al 3-lea 30 cor.

După expirarea anilor de praxă cu ocaziunea examenului primește o remunerațiune de 100 cor. dacă o va merita.

Reflectanții să dovedească că pe lângă limba română posed și limba maghiară și germană.

Csákova, (c. Temes) în 15 Iulie 1904.

M. Koritlic Wilhelm,

300 1—4

apotecar.

Vinedcarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregătești nime într-o chestiune atât de gingașă și să se prezenta odată în persoană pentru că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctul locului, cauza, răspândirea și starea boalei, ori cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examinări poți cu siguranță afla și calea pe care au ajuns să se vindecarea răului, ceea ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci să-și desorice boala cu deamăruntul și după ce va fi examinată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns. După încheierea curei, scrisorile se ard sau la cerere se respăsează se retrimite.

Un astfel de lecător și curător e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă căpătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale unde i se curăță sângele bolnav, nervii i se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de bescică, de țevă, de testicule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, poala albă, boala de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele secesuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși dr. Palócz dela 10 ore în. a până la amiază).

Adresa: Dr. Palócz medic de spital, specialist. Budapesta VII, Kerepesi-ut 10.

227

Noutate la curățenia locuințelor!

Respectuos aduc la cunoștința on. public, că după lungi experiențe dispun de un așa mijloc, în cât pot primi pe lângă garanță și încredere

stărpirea insectelor din

locuințe cu desăvîrșire.

Vopsese odăi, săli, etc.

de gală și mai simple, dela cerințele cele mai simple până la cele mai pretentive pe lângă prețuri foarte convenabile. Rugând on. public pentru binevoitoare comisiune, rămân cu deosebit respect

GUTTMANN SÁNDOR

vopsitor de odăi.

Weitzer János-utca 19. szám. partere.

Am onoare a aduce la binevoitoare cunoștință, că am deschis în Arad-Belváros strada Választó Nr. 30 (casa proprie) atelier

de măsurit pentru zidiri și mobile,

unde pregătesc lucrările aparținătoare acestei branșe pe lângă cele mai ieftine prețuri în modul cel mai culant.

Primesc lucrări aparținătoare branșei mele, anume lucrări de măsurit la zidiri lucrări ori reparări de mobile după moda cea mai nouă

în modul cel mai bun executate și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Experiențele de mai mulți ani, făcute în fabrica lui *ifj. Ceiler István*, precum și folosirea de lemn uscat și cel mai bun nu adus în poziția aceea plăcută, că în privința asta să satisfac ori-cărei comande.

Recomandându-mă spriginului binevoitor al p. o. public,

rămân cu stimă:

Pápay Lajos,
măestru-măsar.

Coasa de oțel „Bur“ este cea mai bună pe lume

ai cărei unici liferanți pentru întregul continent și pentru America sunt

Winkler és Grauer, Kőbánya 34,

la cari e a se adresa ori ce corespondență privitoare la coase.

Coasa de oțel „Bur“ talie admirabilă!

500 coroane plătesc, celui ce este în stare să ne arate o coasă de oțel „Bur“ veritabilă ca provenită din țara noastră fabrică.

1000 coroane plătesc celui ce ne poate arăta dintre 100 coase de oțel „Bur“ două rele.

Coasa de oțel „Bur“ numai atunci este veritabilă, dacă pe mâner poartă gravată inscripția aceasta: *W. G. Kőbánya*, iar pe vârful ei este tipărită marca firmei cum arată figura asta: 190 6—20

Facem atent pe ori cine în interesul său propriu, de a se prezenta la marfa de imitațiune. Coasa „Bur“ satisface pretențiunii ori-cărui econom în modul cel mai perfect.

Acest favor are a-l mulțami coasa de oțel „Bur“ singur ascuțitului său admirabil, nici prea tare, nici prea moale. Mai ales pentru aceea este coasa „Bur“ corespunzătoare, pentru-că are simțea și grumaz tare, iar ascuțitul foarte subțire. Mulți economi știu și cea mai bună coasă, prin faptul că nu știu să o bată. Asta însă pe lângă toată nedibăcia economului este eschisă la coasa „Bur“, de oare-ce firma noastră trimite coasa bătută și probată. Pentru fiecare bucată se primește garanția, iar care nu corespunde schimbăm pentru alta însă mărturisim din experiență, că între 1000 coase nu e nici una rea.

Prețurile coasei de oțel „Bur“

60	70	75	80	85	90	95	100	110	120	cm. lungă
1-80	2-10	2-20	2-30	2-40	2-70	2-80	2-90	3-20	3-60	Cor.

La comanda de 5 bucăți supoasă speșele postale; la comanda de 10 bucăți fabrica nu numai că suportă speșele postale, dar dă o coasă în dar, iar la comanda de 20 bucăți, fabrica pe lângă suportarea speșelor postale și trimiterea a două coase, trimite și două tablouri frumoase din timpul războiului burzoaz. Căteva „Bur“ la coasa de oțel „Bur“ 1 coroașă. O cutie „Amurg-u“ bucată 30 fl. Aparat pentru baterie coasei (nicovalas; ciorar) 1 cor. 90 fl. *Noutate!* Toacă potrivită p. coasă dar cu cheie cu tot 30 fl. 10 buc. 2 60 cor.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

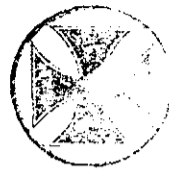
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac secret.

vindecă și inviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amulet, fluiri de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, astma, suzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mână și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră ischias, uduul în pat, influența, insomnia, epilepsia, circula-

ția neregulată a sângelui și contra multor altor boale, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Insușirea acestui aparat este, că vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aflătoare, eară pe de altă parte e cel mai bun remediu contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărei, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea se află atestate incuse din toate părțile lumii, cari prețuiesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedea aceste atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu poate fi confundat cu aparatul „Volta“, care atât în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind netolositor, pe când aparatul meu (electro-magnetic prin deosebita) putere vindecătoare, e în genere cunoscut, apreciat și răspândit.

Chiar și ieftinătatea extraordinară a crucei mele electro-magnetice o recomandă cu înțepire.

206

Prețul aparatului mare e Cor. 6.

folosibil la morburii învechite

Prețul aparatului mic e Cor. 4.

folosibil numai la copii și la femei de constituție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și capodire pentru țară și străinătate e:

Müller Albert, Budapesta, V., st. Vadász 42./K
colțul str. Kálmán.

TIPOGRAFIA

„TRIBUNA“

ARAD, Strada Deák Ferencz Nr. 20.

Fiind arangiată din nou, bogat, cu literele cele mai moderne și cu rotațiune modernă, primește spre executare ori-ce lucrare ce se ține de arta tipografică.

Broșuri, opuri, manuale, tabelării în ori-ce mărime, registre pentru bănci, invitări la petreceri și cununii, plicuri, cap de scrisori, anunțuri funebre, cărți de vizită, etc. etc.

Executat cu gust fin, la timp și punctual, după sistemul cel mai nou.

Cerem și pe această cale binevoitorul sprigin al publicului românesc întru cât ar avea vr'o lucrare din cele mai sus înșirate a trimite spre executare și a ne recomanda în cerc cât mai larg tipografia noastră.

Având în vedere și sacrificiile mari ce le pretinde ziarul nostru național, credem că va afla mai lute răsuneț acest anunț al nostru.

Telefon Nr. 502.